

Пояснения към индивидуалния финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на „Варна плод“ АД се състои в организация и извършване на търгищна дейност с пресни и преработени плодове и зеленчуци, хранителни стоки, цветя и свързаните с тази дейност услуги; отдаване под наем на складови, търговски, хладилни и административни площи; строителство или сделки с недвижими имоти за целите на дейността на Дружеството. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 103106697.

Дружеството е регистрирано като акционерно дружество в гр. Варна. Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр. Варна, ул. „Академик Курчатов“ №1.

„Варна плод“ АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа. Акциите на Дружеството са регистрирани на Българската фондова борса.

Дружеството е с едностепенна система на управление. Управлява се от Съвет на директорите в състав:

- Андрей Николаев Василев – Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите;
- Марин Великов Митев – член и председател на Съвета на директорите;
- Тихомир Иванов Митев – член на Съвета на директорите;
- Росица Николаева Кирязова – член на Съвета на директорите.

За отчетния период лицата, натоварени с общо управление във „Варна Плод“ АД, и упражняващи надзор над процеса на финансово отчитане, са както следва:

Одитен комитет в състав:

- Зорница Ройдева;
- Росица Кирязова;
- Анна Мандраджийска.

Броят на персонала към 31 декември 2019 г. е 16 человека.

Основни акционери във "Варна Плод" АД са "Сълнце Стара Загора Трейд" ЕООД, гр. Варна с 38,03% акционерен дял към 31.12.2019 г. и „Елпром“ АД, гр. Варна с 53,27% акционерен дял към 31.12.2019 г.

Краен собственик е "Химснаб България" АД, регистрирано в гр. София, кв. Илиенци, ул. Складова база 1 с Булстат 115051489, чиито инструменти на собствения капитал се котират на Българска фондова борса.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (CMCC) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (MCC), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

На 01.01.2019 г. в страната настъпват промени в счетоводното законодателство, които се изразяват в приемането на промени в Закона за счетоводството в сила от 01.01.2019 г. Промените в глава четвърта „Приложима счетоводна база“ от Закона за счетоводството и уточненията, посочени в параграф 56 на Преходни и заключителни разпоредби, дават възможност на дружеството да определи за своя счетоводна база Националните счетоводни стандарти като база за изготвяне на финансовите отчети към 31.12.2018 г.

В резултат на това, ръководството на Дружеството е направило преценка относно възможността за промяна на своята база за изготвяне на финансовите отчети от Международни счетоводни стандарти (МСС/МСФО) към Национални счетоводни стандарти (НСС) от 01.01.2017 г., прилагайки разпоредбите на СС 42 – Прилагане за първи път на Националните счетоводни стандарти.

С изменение на Закона за счетоводството от 7 май 2019 г. се променя член 34 ал.2 от същия закон, съгласно който предприятия, чито прехвърлими ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар в държава-членка на Европейския съюз следва да съставят финансовите си отчети на база Международните счетоводни стандарти. Това обстоятелство е причина Дружеството да отново да промени своята счетоводна база от НСС на МСС/МСФО.

Датата на преминаване към МСС/МСФО според изискванията на МСФО 1, е началото на най-ранния период, за който Дружеството представя пълна сравнителна информация в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, в първите си финансови отчети. За „Варна плод“ АД датата на преминаване към МСС/МСФО е 01.01.2018 г. и Дружеството изготви своя вътрешен баланс към 01.01.2018 г., представен в Пояснение 5. Преминаването от НСС към МСС/МСФО се е отразило на отчетеното от Дружеството финансово състояние и финансови резултати.

Счетоводната политика на Дружеството по МСС/МСФО се различава спрямо счетоводната политика, разработена по НСС по отношение на отчитането на задълженията към персонала, признаването и представянето на финансовите активи, отчитането на приходите и задълженията за лизинг. В резултат на това, е извършена корекция, засягаща неразпределената печалба, при отписване на резерва от преоценка по планове с дефинирани доходи в размер на 15 хил. лв., отчитане на коректив за очаквани кредитни загуби в размер на 1 168 хил. лв. и съответния ефект в сумата на отсрочените данъчни пасиви в размер на 117 хил. лв. към 01.01.2018 г. Предприятието използва една и съща счетоводна политика в своя вътрешен баланс по МСС/МСФО към 01.01.2018 г. и за всички периоди, представени в първите му финансови отчети по МСС/МСФО. Тези счетоводни политики са в съответствие с всеки МСС/МСФО, който е влязъл в сила в края на първия му отчетен период по МСС/МСФО. В резултат на прехода са се наложили рекласификации на някои видове активи и пасиви в т.ч. и терминологична промяна в техните наименования, които са представени в Пояснение 5.

Финансовите отчети на Дружеството за годината, завършила на 31 декември 2017 г. са съставени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

По отношение на приблизителните счетоводни оценки, ръководството на Дружеството е приело, че те се прилагат по същия начин, както при база МСС/МСФО и няма промяна в техните стойности, които да касаят ретроспективно отчитане с изключение на приблизителните оценки във връзка с очакваните кредитни загуби.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2018 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятията са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството, Съветът на директорите очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2019 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила тази година и са както следва:

МСФО 16 „Лизинг“, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

МСФО 16 „Лизинг“ заменя МСС 17 „Лизинг“, както и три разяснения: КРМСФО 4 „Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг“, ПКР 15 „Оперативен лизинг – стимули“ и ПКР 27 „Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг“.

Приемането на този нов стандарт води до признаване от Дружеството на актив с право на ползване и на свързаните с него лизингови задължения във връзка с всички предишни за активи с ниска стойност или с оставащ срок на лизинг по-малко от 12 месеца от датата на първоначалното прилагане.

Новият стандарт е приложен, използвайки модифицирания ретроспективен подход от МСФО 16 без отчитане на кумулативен ефект от приемането на МСФО 16. Предходните периоди не са преизчислени.

За договори, склучени преди датата на първоначалното прилагане, Дружеството е избрало да приложи определението за лизинг съгласно МСС 17 и КРМСФО 4 и не е приложило МСФО 16 за договори, които преди това не са били идентифицирани като лизинг съгласно МСС 17 и КРМСФО 4.

Дружеството не е извършило преглед за обезценка на активите с право на използване към датата на първоначалното прилагане. Вместо това е възприело най-последната си историческа оценка за това дали определени лизингови договори са обременяващи непосредствено преди датата на първоначалното прилагане на МСФО 16.

На датата на преминаване към новия стандарт Дружеството е възприело за определени лизингови договори, които преди са били отчитани като оперативен лизинг и са с остатъчен срок на лизинговия договор по-малък от 12 месеца или са за наем на активи с ниска стойност, да се ползва облекченото преминаване към новия стандарт, съгласно което не се признават активи с право на ползване, а се отчита разход за лизинг по линейния метод за оставащия срок на договора.

За тези договори за лизинг, които преди са били класифицирани като финансов лизинг, активът с правото на ползване и лизинговото задължение са оценени със същите суми към датата на първоначалното прилагане на стандарта, с които са били съгласно МСС 17 непосредствено преди датата на първоначалното прилагане.

По-долу е представено съответствие на позициите от финансовия отчет съгласно МСС 17 и новите позиции съгласно МСФО 16 към 1 януари 2019 г.:

	Балансова стойност към 31 декември 2018 г. хил. лв.	Ефект от рекласификация съгласно МСФО 16 хил. лв.	МСФО 16 Балансова стойност към 1 януари 2019 г. хил. лв.
Имоти, машини и съоръжения	-	93	93
Задължения по лизинг	-	(49)	(49)
Обща сума	-	44	44

Дружеството няма задължения за оперативен лизинг към 31 декември 2018 г., както е оповестено във финансовия отчет към 31 декември 2018 г.

Таблицата по-долу представя обобщение на финансовото въздействие от прилагането на МСФО 16 върху отчетите на дружеството:

В хил. лв.	1.1.2019	За годината, приключваща на 31.12.2019
Актив с право на ползване		
Лизингово задължение	93 (49)	93 (34)

Разходите за лихви по лизингови договори, включени във финансовите разходи за годината, приключваща на 31 декември 2019 са 2 хил. лв. (2018: 3 хил. лв.).

Общийт изходящ паричен поток за лизингови договори за годината, приключваща на 31 декември 2019 г. е 17 хил. лв. (2018: 17 хил. лв.).

МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) - Предплащания с отрицателна компенсация, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

Измененията дават възможност на дружествата да оценяват определени финансови активи, които могат да бъдат изплатени предсрочно с отрицателно компенсиране, по амортизирана стойност или по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, вместо като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата.

За да се отчита финансовыйт актив по амортизирана стойност, отрицателната компенсация трябва да е „разумна компенсация за предсрочно прекратяване на договора“ и активът следва да е „държан за събиране на договорните парични потоци“.

МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане - в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

Тези изменения изясняват счетоводното отчитане на конкретни промени в плана за дефинирани доходи, съкращаване или уреждане. Те потвърждават, че предприятието следва:

- да изчисляват разходите за текущ стаж и разходите за лихви, така че пенсионното задължение да се представи за оставащия период след датата на изменението, съкращаването или уреждането на плана, като се използват актуализирани допускания след датата на промяната;
- да признават в печалбата или загубата като част от разходите за минал трудов стаж или като печалба / загуба от уреждането на задължението всяко намаление на излишъка, дори ако този излишък не е бил признат преди поради използването на „таван“ на актива.

КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“ – в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

Разяснението дава следните насоки за прилагане на изискванията на МСС 12 относно признаване и оценяване, когато има несигурност относно отчитането на данък върху дохода:

- предприятието следва да отрази ефекта от несигурността при отчитането на данъка върху дохода, когато не е вероятно данъчните власти да приемат извършеното счетоводно и данъчно третиране от страна на предприятието
- за остойностяване на несигурността следва да се използва или най-вероятният размер на задължението, или методът на очакваната стойност, в зависимост от това кой метод по-добре предвижда разрешаването на несигурността и;
- направените оценки и допускания трябва да бъдат преразглеждани, когато обстоятелствата са се променили или има нова информация, която засяга направените оценки.

Дружеството е приложило и следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2019 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия
- Годишни подобрения на МСФО 2015-2017, в сила от 1 януари 2019 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2019 г., и не са били приложени от по-ранна дата от отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

МСС 1 и МСС 8 (изменени) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

Целта на измененията е да се използва една и съща дефиниция на същественост в рамките на Международните стандарти за финансово отчитане и Концептуалната рамка за финансово отчитане. Съгласно измененията:

- замъгляването на съществената информация с несъществена има същия ефект като пропускането на важна информация или неправилното й представяне. Предприятията решават коя информация е съществена в контекста на финансовия отчет като цяло; и
- „основните потребители на финансови отчети с общо предназначение“ са тези, към които са насочени финансовите отчети и включват „съществуващи и потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори“, които трябва да разчитат на финансовите отчети с общо предназначение за голяма част от финансовата информация, от която се нуждаят.

Ръководството в момента все още анализира възможните ефекти.

МСФО 3 (изменен) – Определение на стопанска дейност, в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приет от ЕС

Измененото определение за стопанска дейност изискава придобиването да включва входящи материали и съществен процес, които в съкупност значително да допринасят за способността за създаване на изходяща продукция. Определението на понятието „продукция“ се изменя така че да се фокусира върху стоките и услугите, предоставяни на клиентите, които генерираят доход от инвестиции и други доходи. Определението изключва възвращаемостта под формата на по-ниски разходи и други икономически ползи. Измененията вероятно ще доведат до отчитане на повече придобивания, класифицирани като придобивания на активи.

Ръководството в момента все още анализира възможните ефекти.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС
Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти (издадена на 26 септември 2019 г.), в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приета от ЕС

Предлаганите изменения включват елементи, отразяващи новите изисквания за оповестяване, въведени от измененията на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7.

Ръководството в момента все още анализира възможните ефекти.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които са публикувани, но не са влезнали все още в сила, не се очаква да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството:

Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този индивидуален финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към индивидуалния финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

На 01.01.2019 г. в страната настъпват промени в счетоводното законодателство, които се изразяват в приемането на промени в Закона за счетоводството в сила от 01.01.2019 г. Промените в глава четвърта „Приложима счетоводна база“ от Закона за счетоводството и уточненията, посочени в параграф 56 на Преходни и заключителни разпоредби, дават възможност на дружеството да определи за своя счетоводна база Националните счетоводни стандарти като база за изготвяне на финансовите отчети към 31.12.2018 г.

В резултат на това, ръководството на Дружеството е направило преценка относно възможността за промяна на своята база за изготвяне на финансовите отчети от Международни счетоводни стандарти (МСС/МСФО) към Национални счетоводни стандарти (НСС) от 01.01.2017 г., прилагайки разпоредбите на СС 42 – Прилагане за първи път на Националните счетоводни стандарти.

С изменение на Закона за счетоводството от 7 май 2019 г. се променя член 34 ал.2 от същия закон, съгласно който предприятия, чиито прехвърлими ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар в държава-членка на Европейския съюз следва съставят финансовите отчети на база Международните счетоводни стандарти. Това обстоятелство е причина Дружеството да отново да промени своята счетоводна база от НСС на МСС/МСФО.

Датата на преминаване към МСС/МСФО според изискванията на МСФО 1, е началото на най-ранния период, за който Дружеството представя пълна сравнителна информация в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, в първите си финансови отчети. За „Варна плод“ АД датата на преминаване към МСС/МСФО е 01.01.2018 г. и Дружеството изготви своя вътрешен баланс към 01.01.2018 г., представен в Пояснение 5. Преминаването от НСС към МСС/МСФО се е отразило на отчетеното от Дружеството финансово състояние и финансови резултати.

Счетоводната политика на Дружеството по МСС/МСФО се различава спрямо счетоводната политика, разработена по НСС по отношение на отчитането на задълженията към персонала, признаването и представянето на финансовите активи, отчитането на приходите и задълженията за лизинг. В резултат на това, е извършена корекция, засягаща неразпределената печалба, при отписване на резерва от преоценка по планове с дефинирани доходи в размер на 15 хил. лв., отчитане на коректив за очаквани кредитни загуби в размер на 1 168 хил. лв. и съответния ефект в сумата на отсрочените данъчни пасиви в размер на 117 хил. лв. към 01.01.2018 г. Предприятието използва една и съща счетоводна политика в своя вътрешен баланс по МСС/МСФО към 01.01.2018 г. и за всички периоди, представени в първите му финансови отчети по МСС/МСФО. Тези счетоводни политики са в съответствие с

всеки МСС/МСФО, който е влязъл в сила в края на първия му отчетен период по МСС/МСФО. В резултат на прехода са се наложили рекласификации на някои видове активи и пасиви в т.ч. и терминологична промяна в техните наименования, които са представени в Пояснение 5 към

По отношение на приблизителните счетоводни оценки, ръководството на Дружеството е приело, че те се прилагат по същия начин, както при база МСС/МСФО и няма промяна в техните стойности, които да касаят ретроспективно отчитане с изключение на приблизителните оценки във връзка с очакваните кредитни загуби.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет или прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Повече информация относно промяната в счетоводната политика е представена в пояснение 5.

4.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Налице е контрол, когато Дружеството е изложено на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да предприятието, в което е инвестирано. В индивидуалния финансов отчет на Дружеството, инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото да получи дивидента.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 лв.

4.5. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните услуги, които предлага Дружеството, както следва:

- управление на инвестиционни имоти- отдаване под наем на различни административни и търговски площи;
- тържищна дейност- такси, събиращи във връзка с предлаганата услуга по организиране на тържищна дейност;
- финансова дейност- предоставени заеми и инвестиции в борсови капиталови инструменти;
- и други.

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като се използват различни маркетингови подходи.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти“ Дружеството прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана във финансовия отчет с изключение на:

- разходите за пенсионни възнаграждения, които не се включват при определянето на оперативната печалба на оперативните сегменти.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични не повторяеми събития, напр. разходи за обезценка, когато обезценката се дължи на изолирано неповторяемо събитие. Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.6. Приходи от договори с клиенти

Основните приходи от договори с клиенти, които Дружеството генерира са свързани с приходи от тържищна дейност, приходи от продажба на стоки и други приходи.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Общата цена на сделката за даден договор се разпределя между различните задължения за изпълнение въз основа на относителните самостоятелни продажни цени на отделните продукти и услуги. Цената на сделката по договора изключва всички суми, събрани от името и за сметка на трети страни.

4.6.1. Приходи, които се признават с течение на времето

Представяне на услуги

Услугите, предоставяни от Дружеството, включват следните услуги и съответните им съставни задължения за изпълнение:

- Услуга по организиране на тържищна дейност, която се състои от следните задължения за изпълнение: такса за тържищна дейност, такса за почистване, такса за охрана, такса вход и др.
- Услуга по техническо поддържане, която се състои от едно задължение за изпълнение;

Приходите от предоставените услуги се признават, когато контролът върху ползите от предоставените услуги е прехвърлен върху ползвателя на услугите.

Приход се признава с течение на времето на база изпълнение на отделните задължения за изпълнение. Цените по отделните задължения са определени на база вътрешни правила на Дружеството.

При признаване на приходите от предоставените услуги, дружеството прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ изтичането на договорения период- един месец, тъй като повечето договори са безсрочни с договорено месечно плащане за предоставените услуги.

4.6.2. Приходи, които се признават към определен момент

Продажба на стоки

Продажбата на стоки включва продажба на апартаменти в процес на изграждане. Приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажба на стоки, които не са обвързани с договор за бъдеща сервизна поддръжка, се признават към момента на доставката. Стоките не изискват приспособяване към нуждите на клиента, модификация или внедряване.

През 2019 г. Дружеството не е реализирало приходи от продажба на стоки.

4.6.3. Приходи от лихви и дивиденти

Приходите от лихви са свързани с предоставени заеми от Дружеството. Те се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Приходите от дивиденти се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.7. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Дружеството отчита разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги на клиенти. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

4.8. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

4.9. Нематериални активи

Нематериалните активи включват софтуер. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- софтуер 2 години

Разходите за амортизация са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Амортизация на нефинансови активи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 500 лв.

4.10. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имоти, машини и съоръжения се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на лизингови договори, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- машини 25 години
- транспортни средства 5 години
- стопански инвентар 6-7 години
- компютри 2 години

Разходите за амортизация са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 500 лв.

4.11. Лизинг

4.11.1. Наети активи

Както е описано в пояснение 3, Дружеството е приложило МСФО 16 „Лизинг“, използвайки модифицирания ретроспективен подход и затова сравнителната информация не е преизчислена. Това означава, че сравнителната информация все още се отчита в съответствие с МСС 17 и КРМСФО 4.

4.11.2. Счетоводна политика, приложима след 1 януари 2019 г.

Дружеството като лизингополучател

За новите договори, склучени на или след 1 януари 2019 г. Дружеството преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставлен за ползване
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от дружеството като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Дружеството оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксираны плащания (включително по същество фиксираны), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или изменението на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксираны по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Дружеството е избрало да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията по лизингови договори са представени на отделен ред.

Дружеството като лизингодател

Счетоводната политика на Дружеството, съгласно МСФО 16, не се е променила спрямо сравнителния период.

Като лизингодател, Дружеството класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Дружеството по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.11.3. Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2018 г.

Дружеството като лизингополучател

Финансов лизинг

Ръководството прилага преценка, за да определи дали договорът е финансов лизинг и дали прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху наетия актив. Ключови фактори включват продължителността на срока на лизинга във връзка с икономическия живот на актива, настоящата стойност на минималните лизингови плащания във връзка със справедливата стойност на актива и дали Дружеството придобива собствеността върху актива в края на срока на лизинговия договор.

Съответният актив, свързан с договора, се признава в началото на лизинговия договор по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Задълженията по финансов лизинг се намаляват с последващите лизингови плащания, които се състоят от погасяване на главница и финансови разходи.

Лизинг на земя и сгради се класифицира по отделно, като се разграничават компонентите земя и сгради пропорционално на съотношението на справедливите стойности на дяловете им в лизинговия договор към датата, на която активите са признати първоначално.

Активите, придобити съгласно условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“.

Оперативен лизинг

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Когато Дружеството е лизингополучател, плащанията по договори за оперативен лизинг се признават като разход по линейния метод за срока на лизинга. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Дружеството като лизингодател

Активите, отدادени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, машини и съоръжения“ или МСС 40 “Инвестиционни имоти“. Дружеството реализира приходи от Приходите от наем се признават на линейна база за срока на лизинговия договор.

4.12. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.13. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Дружеството отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на цената на придобиване.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти се отчитат по тяхната себестойност, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансия отчет на Дружеството, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Дружеството да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Дружеството отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на сградите, който е 25 години.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Приходи от наеми“ и ред „Други разходи“, и се признават, както е описано в пояснение 4.11.2 и пояснение 4.7

4.14. Финансови инструменти

4.14.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансния инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансния актив изтичат или когато финансият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е истекъл.

4.14.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансния актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на коректива за очаквани кредитни загуби и загубата от обезценка, която се представя на ред „Други разходи“ в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.14.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансения актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория предоставените заеми, паричните средства, търговските и другите финансови вземания.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Тази категория съдържа също така инвестиции в капиталови инструменти. Дружеството отчита тази инвестиция по справедлива стойност през печалбата или загубата и не е направила неотменим избор да отчита инвестициите по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котирани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

4.14.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват предоставени заем и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски и други финансови вземания, пари и парични еквиваленти.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния рисков и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, на текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събирамост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитно качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен рисков (Фаза 1)
- финансови инструменти, чието кредитно качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния рисков не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които то действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски вземания

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските вземания и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансния инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, загуби чрез разпределението на клиентите по срочна структура на вземанията и използвайки матрица на провизиите.

Процентите на очакваните загуби се основават на профилите на плащанията за продажби за период от 36 месеца преди 31 декември 2019 г., както и на съответните исторически кредитни загуби, настъпили през този период. Историческите стойности на загубите се коригират, за да на клиентите да уреждат вземанията.

4.14.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва.

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.15. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност, а за апартаментите в процес на изграждане- метода на конкретната идентификация на стойността на материалните запаси.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.16. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.21.1.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.17. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и бързоликвидни депозити.

4.18. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденти

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на еmitирани акции.

Другите резерви включват:

- законови резерви, съгласно изискванията на Търговски закон;
- преоценъчен резерв на нефинансови активи – включва печалби или загуби от преоценки на нефинансови активи;
- резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи – включва акционерски печалби или загуби от промени в демографските или финансови предположения и възвръщаемостта на активите по плана;
- резерви формирани съгласно решение за разпределение на финансов резултат.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденти на акционерите се включват на ред „Задължения към свързани лица“ в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.19. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Към 31 декември 2019 г. и 2018 г. Дружеството не отчита такива задължения към персонала. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест brutни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозирани плащания за следващите пет години, дисконтиранi към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим акционер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очакван ръст на заплатите и смъртност. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взима предвид доходността на доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Акционерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.20. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или обременяващи договори. Провизиите за преструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за преструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за преструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

4.21. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.22.

4.21.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.21.2. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания потоци от предоставените заеми и цесии, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност. Това решение е съобразено с текущата ликвидност и капитала на Дружеството.

4.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения индивидуален финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2018 г..

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.22.1. Полезен живот на амортизируемите активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2019 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 8, 8 и 10. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка.

4.22.2. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството. Очакваните кредитни загуби са дисконтиирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.22.3. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим акционер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 15 хил. лв. (2018 г.: 15 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфляция, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в които ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурността варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

4.22.4. Провизии

Дружеството е ответник по едно съдебно дело към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите няма да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в горепосочените спорове.

5. Ефект от промяна на счетоводната политика

Следващата таблица показва корекциите, признати за всяка отделна позиция от финансовия отчет:

Отчет за финансовото състояние	31 декември	Промяна в счетоводната политика	01 януари 2018
	2017		хил. лв.
Нетекущи активи			
Машини, производствено оборудване и апаратура	97	(97)	-
Съоръжения и други	128	(128)	-
Имоти, машини и съоръжения	-	225	225
Акции и дялове в предприятията от група	10	(10)	-
Инвестиции в дъщерни предприятия	-	10	10
Дългосрочни инвестиции	1 738	(1 738)	-
Инвестиционни имоти	-	1 738	1 738
Отсрочени данъчни активи	-	102	102
	1 973	102	2 075
Текущи активи			
Материални запаси	95	-	95
Вземания от клиенти и доставчици	142	(142)	-
Вземания от предприятията от група	15 009	(15 009)	-
Вземания от предоставени заеми	588	(588)	-
Други вземания	2 752	(2 752)	-
Други инвестиции	1 391	(1 391)	-
Разходи за бъдещи периоди	11	(11)	-
	3 242	(1)	3 241
Краткосрочни финансови активи	-	1 516	1 516
Търговски и други вземания	-	2 800	2 800
Вземания от свързани лица	-	14 404	14 404
Пари и парични еквиваленти	23 230	(1 174)	22 056
	25 203	(1 072)	24 131
Общо активи			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	53	-	53
Резерви	22 489	15	22 504
Непокрита загуба	-	(1 051)	(1 051)
Неразпределена печалба	1 945	(15)	1 930
	24 487	(1 051)	23 436
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	20	-	20
Задължения по лизингови договори	53	(4)	49
Други задължения над 1 година	8	(8)	-
Търговски и други задължения	-	8	8
Отсрочени данъчни пасиви	14	(14)	-
	95	(18)	77
Текущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	-	25	25
Задължения по лизингови договори	17	(3)	14
Задължения към доставчици	50	(50)	-
Други задължения под 1 година	412	(412)	-
Приходи за бъдещи периоди	142	(142)	-
Търговски и други задължения	-	542	542
Задължения към свързани лица	-	5	5
Задължения за данъци върху дохода	-	32	32
	621	(3)	618
	716	(21)	695
Общо пасиви	25 203	(1 072)	24 131
Общо собствен капитал и пасиви			

Отчет за печалбата или загубата и другия всебхватен доход	2018 хил. лв.	Промяна в счетоводната политика хил. лв.	2018 хил. лв. Преизчислен
Нетни приходи от продажби			
Стоки	-	2 509	2 509
Услуги	57	(57)	-
Други приходи	2 453	(2 453)	-
Печалба от продажба на нетекущи активи	146	(146)	-
	-	35	35
Разходи за материали			
Разходи за външни услуги	(22)	-	(22)
Разходи за персонала	(535)	-	(535)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	(605)	-	(605)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи	(168)	-	(168)
Други разходи	(206)	113	(93)
Печалба от оперативна дейност	1 072	(137)	935
Финансови разходи	(8)	-	(8)
Финансови приходи	535	-	535
Други финансови позиции	39	-	39
Печалба преди данъци	1 638	(137)	1 501
Разходи за данъци върху дохода	(164)	14	(150)
Печалба за годината	1 474	(123)	1 351

Общият ефект върху неразпределената печалба на Дружеството към 1 януари 2018 г. е представен, както следва:

	Неразпределена печалба хил. лв.
Увеличение на загубата от обезценка на дългови инструменти по амортизирана стойност	(1 068)
Увеличение на загубата от обезценка на търговски и други финансови вземания	(99)
Увеличение на загубата от обезценка на парични средства	(1)
Увеличение на отсрочените данъчни активи във връзка със загуби от обезценка.	117
Увеличение на другите резерви за сметка на неразпределената печалба	(15)
Общо ефект – намаление на неразпределената печалба	(1 066)

Основният доход на акция за предходната година е преизчислен. Корекцията на дохода на акция се състои съответно в намаление с 16.7 лв. на акция.

6. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните продуктови линии на Дружеството като оперативни сегменти, както е описано в пояснение 4.5: управление на инвестиционни имоти, тържищна дейност, финансова дейност. Тези оперативни сегменти се наблюдават от резултати на сегментите.

В допълнение по-малки оперативни сегменти, които не преминават количествените прагове, са обединени по-долу в сегмент „Други“. Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

	Инвестиционни имоти	Тържищна дейност	Финансова дейност	Други	Общо
	2019 хил. лв.	2019 хил. лв.	2019 хил. лв.	2019 хил. лв.	2019 хил. лв.
Приходи от:					
- външни клиенти	2 092	446	458	127	3 123
Приходи на сегмента	2 092	446	458	127	3 123
Разходи за материали	-	(6)	-	(20)	(26)
Разходи за външни услуги	(49)	(540)	-	(59)	(648)
Амортизация на нефинансови активи	(128)	(6)	-	(34)	(168)
Други разходи	(47)	-	-	(9)	(56)
Оперативна печалба/ (загуба) на сегмента	1 868	(106)	458	5	2 225
Активи на сегмента	1 378	84	18 244	5 998	25 704
Пасиви на сегмента	502	6	-	134	642

	Инвестиционни имоти	Тържищна дейност	Финансова дейност	Други	Общо
	2018 хил. лв.	2018 хил. лв.	2018 хил. лв.	2018 хил. лв.	2018 хил. лв.
Приходи:					
- външни клиенти	2 127	329	574	88	3 118
Приходи на сегмента	2 127	329	574	88	3 118
Разходи за материали	-	(13)	-	(9)	(22)
Разходи за външни услуги	(11)	(478)	-	(46)	(535)
Амортизация на нефинансови активи	(128)	(7)	-	(33)	(168)
Себестойност на продадените текущи активи	(93)	-	-	-	(93)
Други разходи	(47)	-	-	(3)	(50)
Печалба на сегмента	1 848	(169)	574	(3)	2 250
Активи на сегмента	1 500	90	16 401	7 932	25 923
Пасиви на сегмента	478	14	-	723	1 215

Приходите на Дружеството от външни клиенти, както и нетекущите активи (без инвестиции в дъщерни предприятия в размер на 15 хил. лв. (2018 г.: 15 хил. лв.); отсрочените данъчни активи в размер на 215 хил. лв. (2018 г.: 120 хил. лв.), вземания и задължения във връзка с данък върху дохода; активите по планове за дефинирани доходи в размер на 40 хил. лв. (2018 г.: 38 хил. лв.)) са разпределени в една географска област, където се намира седалището на Дружеството.

През 2019 г. 409 хил. лв. или 89 % от приходите на Дружеството зависят от един клиент в сегмента Финансова дейност (2018 г.: 512 хил. лв. или 89 %).

През представените отчетни периоди неразпределените оперативни разходи се състоят главно от разходи за персонала и разходи за очаквани кредитни загуби и обезценка на финансови активи.

7. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват машини, съоръжения и оборудване, транспортни средства и стопански инвентар. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Машини, съоръжения и оборудване хил. лв.	Компютри хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Стопански инвентар хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Сaldo към 1 януари 2019 г.	174	13	253	128	568
Новопридобити активи	-	-	-	1	1
Отписани активи	-	-	-	(7)	(7)
Сaldo към 31 декември 2019 г.	174	13	253	122	562
Амортизация					
Сaldo към 1 януари 2019 г.	(84)	(13)	(196)	(89)	(382)
Отписани активи	-	-	-	7	7
Амортизация	(6)	-	(19)	(15)	(40)
Сaldo към 31 декември 2019 г.	(90)	(13)	(215)	(97)	(415)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	84	-	38	25	147

	Машини, съоръжения и оборудване хил. лв.	Компютри хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Стопански инвентар хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Сaldo към 1 януари 2018 г.	174	13	253	129	569
Новопридобити активи	-	-	-	1	1
Отписани активи	-	-	-	(2)	(2)
Сaldo към 31 декември 2018 г.	174	13	253	128	568
Амортизация					
Сaldo към 1 януари 2018 г.	(77)	(13)	(177)	(77)	(344)
Отписани активи	-	-	-	2	2
Амортизация	(7)	-	(19)	(14)	(40)
Сaldo към 31 декември 2018 г.	(84)	(13)	(196)	(89)	(382)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	90	-	57	39	186
Балансова стойност към 01 януари 2018 г.	97	-	76	52	225

Всички разходи за амортизация са включени на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Дружеството няма договорно задължение за закупуване на активи, което следва да се реализира през 2020 г.

Към 31 декември 2019 г. и 2018 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка със закупуване на имоти, машини и съоръжения. Дружеството не е заложило имоти, машини, съоръжения като обезщечие по свои задължения.

Активите с право на ползване са включени в нетната балансова стойност на имоти, машини и съоръжения както следва:

	Транспортни средства хил. лв.	Общо активи с право на ползване хил. лв.
Брутна балансова стойност		
Сaldo към 1 януари 2019 г.	-	-
Рекласификация съгласно МСФО 16	93	93
Сaldo към 31 декември 2019 г.	93	93
Амортизация		
Сaldo към 1 януари 2019 г.	(36)	(36)
Рекласификация съгласно МСФО 16	(18)	(18)
Амортизация	(54)	(54)
Сaldo към 31 декември 2019 г.	39	39
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.		

През 2018 г. Дружеството е признало лизингови активи и лизингови задължения само във връзка с онези договори за лизинг, които са били класифицирани като „финансов лизинг“ съгласно МСС 17 „Лизинг“. Активите са представени като част от имоти, машини и съоръжения, а задълженията като задължения по финансов лизинг в пасива на отчета за финансовото състояние. За корекциите, свързани с първоначалното прилагане на МСФО 16 „Лизинг“ на 1 януари 2019 г., вижте пояснение 3.1.

8. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват програмни продукти. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност		
Сaldo към 1 януари 2019 г.		
Новопридобрити активи, закупени	1	1
Сaldo към 31 декември 2019 г.	1	1
Амортизация		
Сaldo към 1 януари 2019 г.		
Амортизация	(1)	(1)
Сaldo към 31 декември 2019 г.	-	-
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	(1)	(1)
	1	1

	Програмни продукти хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност		
Сaldo към 1 януари 2018 г.		
Сaldo към 31 декември 2018 г.	1	1
Амортизация		
Сaldo към 1 януари 2018 г.		
Сaldo към 31 декември 2018 г.	(1)	(1)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	(1)	(1)
	-	-

Дружеството няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 31 декември 2019 г. или 2018 г.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.